Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 XIII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2023

D

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2022

Met deze brief informeer ik u over de nu voorziene begrotingswijzigingen ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2022 van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (Kamerstuk II 36 250 XIII, nrs. 1 en 2). Het betreft verhogingen voor de verplichtingen en uitgaven en verlagingen van de ontvangsten die nu in beeld zijn. Op basis van de definitieve realisatiecijfers kunnen de exacte begrotingswijzigingen, die worden verwerkt in de Slotwet 2022, mogelijk afwijken.
De in deze Veegbrief opgenomen verhogingen worden budgettair gedekt binnen de EZK-begroting (onderuitputting), of betreffen het in 2022 in plaats van in 2023 inzetten van beschikbare verplichtingenruimte (bij onder andere de SDE++) en leiden per saldo op totaalniveau niet tot een overschrijding.

In onderstaand overzicht treft u de op dit moment voorziene beleidsmatige overschrijdingen op de verplichtingen en uitgaven en de beleidsmatige ontvangstenmutaties aan op de EZK-begroting sinds de 2e suppletoire begroting 2022. Daarnaast bevat het overzicht een aantal niet-beleidsmatige wijzigingen in een afzonderlijke categorie «informatievoorziening over andere relevante wijzigingen».

(bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
1	Digital Trust Centre	508		
2	Economische Ontwikkeling & Technologie		2.868	
2	Internationaal Innoveren	7.500		
2	Holst	3.000		
2	TNO	643	543	
2	NWO-TTW	6.000		
2	Bijdrage aan de ROM's	861		

kst-36200-XIII-D
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2022

Art.	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
4	Verhoging verplichtingen-budget Regeling Toezicht en Handhaving Energiebe-sparingsplicht	42.939		
4	Bijdrage aan TNO	329		
4	Tegemoetkoming energieprijzen 2022	46.000	46.000	
4	Energiehulp Oekraïne	6.000	6.000	
4	Caribisch Nederland	790		
4	SDE+	24.580		
4	SDE++	7.255.071		
5	Vergoeding Norg akkoord	6.039	6.039	
Informatievoorziening over andere relevante wijzigingen				
4	Kapitaalversterking netwerkbedrijven	– 500.000		
4	Subsidie waterstofback-bone	– 750.000		
4	IPCEI Waterstof golf 3	– 600.000		
4	ISDE	– 89.700		
4	Ontvangsten Lening bergermeer			1.002.656
5	Dividenduitkering EBN			– 2.586.000

Toelichting

Artikel 1 Goed functionerende economie en markten

Digital Trust Centre

Het verplichtingenbudget van Digital Trust Center wordt met € 0,5 miljoen overschreden. Als gevolg van een nabetaling van externe inhuur in 2022 die hoger is uitgevallen dan begroot.

Artikel 2 Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaartsgroei

Economische ontwikkeling & technologie

Vanwege de start van het ROBUST-programma en de verrekening van het NGF-voorstel Startimpuls, vindt er naar verwachting op het instrument Economische ontwikkeling & technologie een overschrijding van het kasbudget plaats van € 2,9 miljoen.

Internationaal Innoveren

Op het instrument Internationaal Innoveren is in tegenstelling tot de raming bij de Najaarsnota de verwachting dat er meer verplichtingen aangegaan zullen worden voor internationaal ondernemen. Er zullen meer projecten worden gefinancierd in het kader van het programma EuroHPC.

Holst

EZK verleent aan Holst/Imec een eenmalige overbruggingsfinanciering van maximaal € 3 miljoen. Op het instrument Holst is het verplichtingen-budget hierop bijgesteld.

Bijdrage aan TNO

Dit betreft de volgende aanvullende subsidies die EZK aan TNO heeft verleend:

– € 185.000 voor de kwartiermakerfunctie voor de leefstijlcoalitie. VWS heeft dit bedrag overgeboekt naar de EZK-begroting;
– € 100.000 voor ondersteuning bij het opstellen van het NGF-voorstel Biobased Chemicals voor de derde ronde van het NGF;
– € 100.000 voor de economische impactanalyse CCU/FutureCarbonNL. De betaling hiervan vindt plaats in 2023;
– € 53.000 voor ondersteuning bij de ontwikkeling van een Nationale Technologiestrategie.
– € 105.000 voor een onderzoek in het kader van kennisveiligheid.

NWO-TTW

De in 2022 te verlenen subsidie voor 2023 is € 6,0 miljoen hoger dan het beschikbare verplichtingenbudget. NWO-TTW zal in 2023 vertraagde projecten uitvoeren, die door COVID-19 niet uitgevoerd konden worden door de beperkende maatregelen.

Bijdrage aan de ROM's

In tegenstelling tot de Najaarsnota zijn er voor de ROM's meer verplichtingen aangegaan dan geraamd. Dit betreft een verplichtingen bedrag van totaal € 861.000 verdeeld over de negen verschillende ROM's.

Artikel 4 Een doelmatige energievoorziening en beperking van de klimaatverandering

Regeling Toezicht en Handhaving Energiesparingsplicht

Op basis van de Regeling Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht ontvangen omgevingsdiensten via een Specifieke Uitkering (SPUK) budget om extra capaciteit voor toezicht en handhaving te realiseren. Deze SPUK's worden in 2022 in één keer verleend over de periode 2022–2026. Omdat het verplichtingenbudget voor de jaren 2023 tot en met 2026 alleen in deze jaren beschikbaar is, wordt het verplichtingenbudget 2022 met naar verwachting € 42,9 miljoen overschreden. Hier staat tegenover dat de verplichtingenbudgetten in de jaren 2023 tot en met 2026 vrij komen te vallen. Dit zal verwerkt worden bij Voorjaarsnota 2023.

Bijdrage TNO

De opdracht voor de bijdrage aan TNO valt € 329.000 hoger uit dan eerder geraamd. Dit heeft betrekking op de opdracht aan TNO-Energietransitie.

Tegemoetkoming energieprijzen 2022

Op basis van de tot en met november uitgekeerde voorschotten aan energieleveranciers, wordt verwacht dat het budget van € 3.154 miljoen dat beschikbaar is voor de tegemoetkoming energieprijzen 2022 (de zogenaamde 190-euro-regeling) met € 46 miljoen wordt overschreden.

Energiehulp Oekraïne

In de nota van wijziging op de Ontwerpbegroting 2023 is € 18 miljoen geraamd voor het herstel van de energie-infrastructuur van Oekraïne. Gelet op de noodsituatie door het uitvallen van de energievoorziening in Oekraïne is de uitvoering snel te hand genomen en wordt van deze € 18 miljoen in 2022 reeds € 6 miljoen benut.

Caribisch Nederland

Het voor de verduurzaming van Caribisch Nederland beschikbare verplichtingenbudget (€ 44 miljoen) wordt met € 790.000 overschreden als gevolg van de verslechtering van de eurokoers ten opzichte van de dollarkoers.

SDE+

Uit het budget voor de SDE+ wordt ook het zogenaamde flankerende beleid voor de SDE+(+) en Wind op Zee gefinancierd. Naar de huidige inzichten worden vooral op het flankerend beleid Wind op Zee (m.n. locatieonderzoeken ten behoeve van nieuwe windparken op zee) dit jaar meer verplichtingen aangegaan dan waar bij 2e suppletoire begroting van uit werd gegaan.

SDE++

Bij 2e suppletoire begroting werd er nog van uitgegaan dat op de openstelling van de SDE++ 2022 (€ 13 miljard) € 1,5 miljard in 2022 verplicht zou worden en de rest in 2023. De uitvoerder RVO.nl heeft de ingediende subsidieaanvragen sneller kunnen afwikkelen dan verwacht, waardoor in 2022 het verplichtingenbudget 2022 met circa € 7,26 miljard overschreden zal worden. Dit verplichtingenbudget valt dan vrij in 2023.

Artikel 5 Een veilig Groningen met perspectief

Vergoeding Norg Akkoord

Dit jaar is conform het Norg Akkoord een vergoeding betaald voor gasjaar 2020–2021 en gasjaar 2021–2022. De vergoeding voor het eerste gasjaar is € 6,0 miljoen hoger uitgevallen dan eerder geraamd. De raming moet hier nog bijgesteld worden.

Informatievoorziening over andere relevante wijzigingen

Artikel 4 Een doelmatige energievoorziening en beperking van de klimaatverandering

Kapitaalversterking netwerkbedrijven

Het voor de kapitaalversterking van netwerkbedrijven gereserveerde verplichtingenbudget van € 500 miljoen zal niet meer in 2022 besteed worden en schuift naar verwachting door naar 2023. Er is een sectorbreed afsprakenkader ontwikkeld, over de voorwaarden waartegen (alle) regionale netwerkbedrijven een beroep op het Rijk kunnen doen voor kapitaal. Op basis van dit afsprakenkader wordt het kapitaalverzoek voor 500 miljoen van Stedin behandeld.

Subsidie waterstofbackbone

De aan EBN te verstrekken subsidie van € 750 miljoen zal niet meer in 2022 verstrekt kunnen worden. Gasunie zal de formele subsidieaanvraag en het projectplan pas in december indienen bij EZK. Deze zullen eerst nog extern worden getoetst daarna kan de beschikking pas worden afgegeven. De subsidieverplichting zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 aangegaan worden.

IPCEI Waterstof golf 3

Het is niet gelukt om de tender voor golf 3 van de IPCEI Waterstof nog dit jaar uit te schrijven. De verwachting was dat de EC nog dit jaar over zou gaan tot goedkeuring van de projecten. Uiteindelijk is dat niet gebeurd en schuift de notificatie en goedkeuring door naar 2023. Daardoor is subsidieverlening in 2022 niet mogelijk. Dat betekent dat de beoordeling en selectie van golf 3 volgt in 2023. Het hiervoor gereserveerde verplichtingenbudget vloeit terug naar het Klimaatfonds.

ISDE

Een flink deel van de ingediende subsidieaanvragen voor de ISDE kan niet meer in 2022 behandeld worden. Bij het plannen en begroten van de verplichtingen is onvoldoende rekening gehouden met de verwerkingstijd tussen de aanvraag en de beschikking. Het voor 2022 beschikbare verplichtingenbudget van de ISDE zal daarom niet geheel benut worden, van het geraamde budget van € 353 miljoen zal daarom een bedrag van bijna € 90 miljoen ten laste van het verplichtingenbudget 2023 gebracht moeten worden.

Ontvangsten Lening Bergermeer

Met de 8e Incidentele suppletoire begroting 2022 inzake verder vullen gasopslag Bergermeer is aan EBN een lening van € 2,3 miljard verstrekt voor de inkoop van gas en vulling van Bergermeer. De verwachting was dat deze lening in 2023 terugbetaald zou worden, maar door een gunstig verloop van de vulling heeft EBN in 2022 al € 1 miljard van de lening terugbetaald.

Artikel 5 Een veilig Groningen met perspectief

Dividenduitkering EBN

Door de invoering van de solidariteitsbijdrage zal EBN minder winst maken dan eerder verwacht. Hierdoor is ook de dividenduitkering lager. Er zal over boekjaar 2022 geen interim--dividend uitgekeerd worden. Hierdoor zijn de ontvangsten in 2022 € 2.586 miljoen lager dan eerder geraamd. Het slotdividend over 2022 dat EZK in 2023 van EBN ontvangt wordt vastgesteld als de definitieve jaarcijfers over 2022 bekend zijn.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens